

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تفسیر آیه اول سوره حمد

اهمیت آغاز به نام خدا

شروع با نام بزرگ

در بین مردم مرسوم است که هر کار مهم و ارزشی را با نام بزرگی آغاز می‌کنند. سوره‌های قرآن نیز با نام خدا آغاز می‌شوند که موجودی پایدار و جاویدان است

حدیث پیامبر

پیامبر اسلام (ص) فرموده‌اند: هر کار مهمی که بدون نام خدا شروع شود، نافرجام است

نقش بسم الله در قرآن

جزئی از قرآن

همه سوره‌های قرآن با بسم الله آغاز می‌شود و آن جزئی از قرآن است. البته سوره‌ی برائت بدون بسم الله شروع شده است؛ زیرا در آنجا سخن از قهر و اعلان جنگ به مشرکان است که با توصیف خدا به رحمت ناسازگار است

مفهوم بسم الله

استمداد از خدا

بسم الله گفتن در آغاز کار، به معنای کمک خواستن از خدا و شروع کار به نام خداست

جامع‌ترین نام خدا

الله جامع‌ترین نام خداست و تمام صفات او را در بر می‌گیرد. نام‌های دیگر خداوند مانند رحمان و غفور هر کدام به صفتی خاص اشاره دارند

تفاوت رحمان و رحیم

رحمت عام و خاص

واژه‌ی رحمان به رحمت عام خدا اشاره دارد که شامل همه موجودات می‌شود. اما واژه‌ی رحیم به رحمت خاص خدا نسبت به بندگانش شایسته و با ایمان اشاره دارد

تکرار بسم الله

تاکید بر رحمت الهی

آیه بسم الله الرحمن الرحیم در قرآن 114 بار تکرار شده است که بر دو صفت رحمان و رحیم تأکید دارد. این دو صفت نشان‌دهنده‌ی رحمت گسترده خداوند است که بر سراسر جهان پرتو افکنده است

آغاز با نام خداوند

اهمیت بسم الله

به نام خداوند آغاز کنیم نه نام دیگران. نامیدن کارها به نام خداوند باعث برکت و قدوسیت آن عمل می‌شود

درس بسم الله

خیر و رحمت الهی

شهید مطهری رحمه الله بر آن است که آنچه از خدا به عالم می‌رسد، همه خیر و رحمت است و این رحمت شامل همه موجودات می‌شود؛ زیرا آغاز هستی با رحمت حق است

آموزه‌ها و پیام‌ها

جهت‌گیری توحیدی

پیام بسم الله الرحمن الرحیم در آغاز سوره‌ها نشان می‌دهد که جهت‌گیری قرآن توحیدی و جلوه‌گر رحمت خداوند است

آغاز به نام خدا

سخن و کار خویش را با نام خدا شروع کنید و از او کمک بگیری. در آغاز هر کار به یاد مهر و لطف حق باشید

سوالات قرآنی تخصصی

1. چرا همه سوره‌ها با بسم الله آغاز می‌شود؟
2. چرا سوره برائت بدون بسم الله آغاز شده است؟
3. چه تفاوتی بین رحمان و رحیم وجود دارد؟
4. چرا بسم الله در قرآن تکرار شده است؟
5. چگونه می‌توان از بسم الله در کارهای روزمره استفاده کرد؟
6. چگونه نامیدن کارها به نام خداوند باعث برکت می‌شود؟
7. چرا شهید مطهری تأکید بر رحمت الهی در بسم الله دارد؟
8. چگونه بسم الله به جهت‌گیری توحیدی اشاره دارد؟
9. چرا آغاز کارها به نام خداوند مهم است؟
10. چگونه می‌توان در کارهای روزمره از رحمت و لطف خداوند بهره‌مند شد؟

نتیجه‌گیری

آغاز هر کار به نام خداوند بخشنده مهربان باعث برکت و موفقیت آن عمل می‌شود. بسم الله الرحمن الرحیم نشان‌دهنده‌ی جهت‌گیری توحیدی قرآن و تأکید بر رحمت گسترده خداوند است. با نامیدن کارها به نام خداوند می‌توان از برکت و رحمت او بهره‌مند شد

کلیدواژه‌ها

بسم الله الرحمن الرحیم، رحمت الهی، آغاز به نام خدا، برکت، قدوسیت، رحمان، رحیم، توحیدی، قرآنی، تکرار بسم الله، پیامبر اسلام، حدیث، سوره‌های قرآن، اعلان جنگ، قهر و رحمت، شهید مطهری، خیر و شر، آموزه‌های قرآنی، مهر و لطف، بخشندگی، بسم الله، رحمت، آغاز، برکت، قدوسیت، رحمان، رحیم، توحیدی، قرآن، تکرار، پیامبر، حدیث، سوره، جنگ، قهر، شهید مطهری، خیر، شر، آموزه، مهر، لطف، بخشندگی

نتیجه نهایی

آغاز هر کار به نام خداوند بخشنده مهربان باعث برکت و موفقیت آن عمل می‌شود. بسم الله الرحمن الرحیم نشان‌دهنده‌ی جهت‌گیری توحیدی قرآن و تأکید بر رحمت گسترده خداوند است. با نامیدن کارها به نام خداوند می‌توان از برکت و رحمت او بهره‌مند شد

تفسیر امین

تفسیر قرآن مهر
ج 1، ص: 128